

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 2

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 6 від 15.06.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 2. 37 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів.

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Бережна Наталія Завдання сімейного виховання щодо розвитку дітей з особливими освітніми потребами	27
Спаських Ірина Шляхи формування комунікативних навичок у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення	28
Фастовець Аліна Вплив казок на розвиток мовлення дошкільників із ЗНМ	29

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Головіна Поліна Педагогіка партнерства як засіб партнерської взаємодії закладу освіти та сім'ї	30
---	----

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Пашкова Марина Наукові підходи до проблеми академічної обдарованості учнів	31
---	----

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Жуковська Ірина Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в новій українській школі	32
Гасанова Гюльшад Формування громадянської позиції у педагогічній спадщині Г. Ващенко	33
Підгорна Тетяна Національна система освіти і виховання у педагогічній спадщині С.Ф. Русової	34
Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	35
Шведова Наталія Педагогічний доробок С. Миропольського	36

СЕКЦІЯ 5
РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
Наукові підходи до проблеми академічної обдарованості учнів

Пашкова Марина

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент В. В. Ушмарова

Аналіз результатів останніх досліджень привертає увагу до того, що немає чіткого визначення поняття «академічна обдарованість». Часто дослідники послуговуються поняттями «академічна обдарованість», «інтелектуальна обдарованість», «розумова обдарованість» як синонімами.

Вивчення академічної обдарованості в педагогічній психології пов'язане з дослідженнями *научуваності* (Б. Ананьєв, О. Власова, В. Дружинін, Г. Костюк, Н. Менчинська, Н. Лейтес та ін.). При цьому під научуваністю розуміють особливості мисленнєвої діяльності, що відіграють певну роль в успішності навчання. У дослідженнях визначається також перфекціонізм як особистісний чинник академічної обдарованості.

В. Онацький вважає *академічну обдарованість* індивідуальним проявом обдарованості дитини. Дитину, чії здібності та потенціал для навчальних досягнень значно вищі, ніж у її однолітків, дослідник називає академічно обдарованою. Для такої дитини характерні стійка пізнавальна потреба, дослідницька активність у виконанні будь-яких завдань, здатність до аналізу і прогнозу. При цьому типі обдарованості на перший план виходять *особливі здібності до навчання*.

Б. Блум у «Таксономії цілей навчання» запропонував використовувати «ключові індикатори» для визначення академічної обдарованості: виявляє надзвичайний інтерес до предмета; концентрує увагу на діяльності, пов'язаній з визначенням академічної галузі; властивий динамічний темп навчання; схильний до систематизації; має здібності конструктивного оперування поняттями, термінологією у межах обраної дисципліни; характерна повна віддача сил, енергії, часу досягненню високих результатів у галузі наукового інтересу; прагнення до конкуренції; випереджаюче для віку розуміння причинно-наслідкових зв'язків; надає перевагу логічним умовиводам і абстрактним поняттям; високий рівень мотивації.

Н. Бугайова звертає увагу, що діти з академічним типом обдарованості – «це типові медалісти, з яких потім виходять добротні професіонали». М. Головка робить висновок, що у сучасних психолого-педагогічних дослідженнях *академічну обдарованість* розглядають як багатогранний феномен, інтегральну характеристику особистості, яка *реалізується* через успішну навчально-пізнавальну діяльність у певній галузі. Л. Данилевич академічну обдарованість розглядає як вид інтелектуальної обдарованості, що проявляється в успішності та в неординарних досягненнях у навчанні, високих показниках швидкості та легкості засвоєння великих обсягів знань з різних шкільних предметів. О. Фіногенова вважає, що є учні з широкими здібностями до навчання – вони легко засвоюють будь-яку діяльність, проявляють помітні успіхи у всіх шкільних предметах.